

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP.....	2
2.1 Algemeen.....	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	3
2.2.1 Voorgenomen activiteit.....	3
2.2.2 Verkeer	4
2.2.3 Hydrologie.....	5
2.2.4 Voorkeursalternatief in het MER in relatie tot het uitgewerkte voorstel in het bestemmingsplan	6
2.2.5 Leemten in kennis.....	7

1. INLEIDING

De gemeente Assen is van plan een groot deel van het gebied Messchenveld (Assen-Noord) tot ontwikkeling te brengen als bedrijventerrein van circa 140 hectare in de eerste fase. Ten behoeve van de besluitvorming over het bedrijventerrein wordt door de gemeente Assen een bestemmingsplan Bedrijventerrein Messchenveld I opgesteld. Het bestemmingsplan Messchenveld I maakt onderdeel uit van een voornemen voor een groter gebied, Assen-Noord, waar ontwikkelingen voor wonen, werken en groen zijn voorzien. Het milieueffectrapport (MER) behandelt zowel de eerste als tweede fase van de ontwikkeling. Het toegevoegde bestemmingsplan gaat alleen in op fase I. De Commissie heeft zich er dus niet van kunnen vergewissen of de voorgenomen activiteit (voorkeursalternatief) voor fase II zoals aangegeven in het MER gelijk is aan de in het bestemmingsplan omschreven activiteit. De Commissie merkt hierover op dat het bevoegd gezag te zijner tijd bij het te nemen besluit dient na te gaan of het hierbij door de Commissie getoetste MER ten grondslag ligt aan het bestemmingsplan (Wm. art. 7.27 lid 2).

Bij brief van 7 december 1999¹ heeft de gemeente Assen de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport. Het MER is op 16 december 1999 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;
- informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 15 april 1999;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het bestemmingsplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Tijdens de toetsing heeft op 1 februari 2000 een gesprek plaats gevonden tussen de Commissie het bevoegde gezag/de initiatiefnemer. Daar heeft de Commissie (mede naar aanleiding van de inspraakreacties) kenbaar gemaakt dat het MER naar haar oordeel op een aantal onderdelen onvolledig is/ geen juist beeld geeft. Naar aanleiding daarvan heeft het bevoegde gezag de Commissie verzocht de advisering op te schorten⁸ om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen om een aanvulling op het MER te maken. De aanvulling heeft niet ter visie gelegen. Daarom is in dit advies inspraak over de aanvulling niet beschouwd. De Commissie adviseert de aanvulling bij het ontwerpbestemmingsplan ter visie te leggen.

Dit advies van de Commissie bevat het oordeel over het MER inclusief de aanvulling.

2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling **essentiële informatie ontbreekt ten aanzien van het aspect verkeer**.

Ten aanzien van een aantal aspecten geeft de aanvulling de informatie waarvan de Commissie in haar beoordeling over het MER concludeerde dat deze ten onrechte ontbrak. Het betrof informatie over de volgende onderwerpen: voorgenomen activiteit, hydrologie, vertaling van het voorkeursalternatief in het MER naar het bestemmingsplan, leemten in kennis.

Ten aanzien van het aspect verkeer geeft de aanvulling echter niet voldoende informatie. In de aanvulling is uitgegaan van een gemiddeld aantal verplaatsingen per hectare bedrijventerrein. Een worst-case scenario wordt niet gegeven. Daardoor ontbreekt inzicht in of de huidig voorgestelde varianten de verkeersintensiteiten bij een worst-case scenario kunnen verwerken. Tevens ontbreekt inzicht in de mogelijke effecten bij een worst-

---

⁸ Zie bijlage 1a.

case scenario. De Commissie acht deze tekortkomingen essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Daarom adviseert de Commissie om een **tweede aanvulling op het MER** op te stellen voordat het besluit wordt genomen. Voor de te volgen procedure bij aanvullingen wijst de Commissie op het *Richtsnoer aanvullingen (1994)*.

2.2 Toelichting op het oordeel

In de volgende paragrafen wordt aangegeven welke zaken in het MER ontbreken en hoe de aanvulling hierover informatie verschaft. Waar nodig geeft de Commissie een aanbeveling voor de verdere besluitvorming.

2.2.1 Voorgenomen activiteit

MER

In het MER is geen relatie gelegd met ontwikkelingen van andere bedrijventerreinen in de omgeving. Een nadere uitleg ontbreekt van de getallen voor Noord Drenthe in het POP en de vrijwel even hoge getallen voor Assen sec in de overige documenten⁹. De vraag is daarbij of de in het POP geschetste mogelijkheden van met name Roden en Eelde niet leiden tot andere waarden voor de geraamde behoeften.

De argumentatie ontbreekt in het MER voor het onderbrengen van de categorie wonen en werken in het groen bij de (boven)regionale bedrijfsterreinen. Daarmee is het door verkleining van deze categorie mogelijk om eventuele tekorten bij de beide andere categorieën op te vangen.

Hoeveel woningen worden voorzien bij wonen en werken in het groen wordt niet duidelijk uit het MER. Hoeveel hinder deze woningen ondervinden blijft eveneens onduidelijk. De geluidbelasting op de gevel van de woningen t.g.v. bedrijven ook elders op het terrein mag immers vrij hoog zijn: volgens de doelen 70 dB(A) bij variant A en C resp. 65 dB(A) bij variant B, bij het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) en bij het voorkeursalternatief.

In het MER wordt geen inzicht gegeven in mogelijke lichthinder op het woon- en leefmilieu bij de verschillende varianten¹⁰. Tevens is onduidelijk welke effecten op cultuurhistorie en archeologie optreden¹¹.

Aanvulling

In de aanvulling wordt een aantal uitspraken en documenten aan het hoofdrapport toegevoegd die de behoefteraming niet onderbouwt maar wel de vaste overtuiging van de betrokken bestuurslagen onderstreept van de noodzaak van dit bedrijventerrein.

---

⁹ Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 3 waarin wordt aangegeven nogmaals kritisch naar de benodigde hectares bedrijventerrein te kijken en hierover met provincie en andere gemeenten uit de economische kernzones te overleggen.

¹⁰ Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 31 waarin dhr. Gaasbeek vragen stelt over de lichtbelasting op de woonwijk.

¹¹ Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 2 waarin wordt aangegeven dat zich in het toekomstig bedrijfengebied belangrijke archeologische en cultuurhistorische waarden kunnen bevinden en reactie nr. 27 waarin wordt aangegeven dat het MER onvolledig is op het gebied van de archeologische belangen.

- De Commissie constateert dit als een gegeven en adviseert om bij de evaluatie in 2003 de toekomstige behoefte (inclusief de realisering van Messchenveld 2) zorgvuldig af te wegen tegen onder andere de in dit MER aangegeven effecten.

In de aanvulling wordt aangegeven hoeveel woningen worden voorzien bij wonen en werken in het groen. De Commissie constateert dat hoge belastingsniveaus als gevolg van industrielawaai worden geaccepteerd (70 dB(A)). Mogelijke lichthinder op het woon- en leefmilieu en de effecten op cultuurhistorie en archeologie worden als leemten in kennis opgegeven.

- De Commissie adviseert de effecten van lichthinder op het woon- en leefmilieu mee te nemen in het evaluatieprogramma. Tevens ondersteunt zij de constatering van de initiatiefnemer om een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI) te laten uitvoeren.

2.2.2

Verkeer

MER

In het MER ontbreken kwantitatieve verkeersgegevens. Daardoor is het moeilijk te achterhalen of de conclusies die nu in het MER getrokken worden ten aanzien van verkeersafwikkeling en ontsluitingen terecht zijn. In het conceptbestemmingsplan wordt door de gemeente erkend dat de verkeersaspecten nog onvoldoende zijn onderzocht en dat momenteel een onderzoek loopt.

Aandachtspunt vormt het ontbreken van parkeermogelijkheden langs de hoofdroute en de secundaire routes in het gebied. De parkeerdruk op de openbare weg in dergelijke gebieden is over het algemeen groot. Dat kan leiden tot problemen in de zin van parkeren op de rijbaan (leidt tot afwikkelingsproblemen) en/of parkeren in de berm (groenschade).

Aanvulling

In de aanvulling zijn kwantitatieve verkeersgegevens weergegeven. Uit deskonderzoek is gebleken dat het aantal verplaatsingen per hectare bedrijventerrein sterk uiteenloopt en uit de aanvulling is niet af te leiden met welke getallen is rekening gehouden. Dat betekent dat de betrouwbaarheid van de berekeningen beperkt is. Het is goed mogelijk dat de werkelijke intensiteiten enkele 10-tallen procenten hoger zullen zijn. Dit geldt met name voor Peelo en directe omgeving. De verkeersgegevens zijn ook gebruikt om na te gaan of de 6 rotondes rond Peelo de toekomstige intensiteiten kunnen verwerken. Geconstateerd wordt in de aanvulling dat twee rotondes als dubbelstrooks zullen moeten worden uitgevoerd. Als de intensiteiten nog beduidend hoger zijn dan nu aangegeven is het niet duidelijk of zelfs een dubbelstrooksrotonde de intensiteiten kan verwerken. Ook ten aanzien van de geluidsberekeningen zijn er als gevolg van de grote spreiding van de verkeersgegevens onduidelijke resultaten.

- Om inzicht te krijgen in de robuustheid van de voorgestelde oplossingen adviseert de Commissie in een aanvulling een worst-case scenario te ontwikkelen uitgaande van een grote verkeersproductie per ha bedrijventerrein per etmaal en een hoog percentage vrachtverkeer. Aangegeven moet worden of de huidige voorgestelde varianten nog oplossingen kunnen bieden voor het verkeersprobleem. Indien dit niet het geval is zal een nieuwe variant ontwikkeld moeten worden. De

milieueffecten van een worst-case scenario dienen tevens in beeld te worden gebracht.

Ten aanzien van parkeren wordt medegedeeld in de aanvulling dat het parkeren langs de stoeprand stelselmatig wordt verboden en zal moeten plaatsvinden op het eigen erf.

2.2.3 Hydrologie

De hydrologische situatie komt in het MER summier aan bod. Terwijl het hier gaat om een nogal complexe situatie a.g.v. beekdalen en de versturende invloed van het kanaal en de ligging van omvangrijke (Drentse Aa, Benkoelen) en minder omvangrijke (veengebiedjes) gebieden die voor hun ecologisch functioneren hoogstwaarschijnlijk afhankelijk zijn van de hydrologische situatie. In bijlage Bodem en Hydrologie blijken de gegevens te zijn gebaseerd op 13 peilbuizen die gedurende één week 3 maal bemonsterd zijn (en dus niet meer opleveren dan een momentopname op een willekeurig moment) en 5 sonderingen naar de draagkracht van de bodem. Onduidelijk is dan waarop de conclusie is gebaseerd dat de hydrologische invloed van de aanleg van een bedrijventerrein marginaal is, dat het kanaal uit variant B wel met de helft korter kan en vooral een 'natte zone' langs de A28 zo goed is in hydrologisch opzicht.

Het gaat hier om een inrichtings-m.e.r. Dit impliceert dat het MER duidelijk inzicht moet bieden in de keuzen die men binnen de verschillende alternatieven maakt en de milieuconsequenties die daar vervolgens uit voortvloeien. Voor hydrologie ontbreekt dit. De alternatieven zijn omschreven in termen van 'in principe lijkt er geen aanvullende drainage nodig'. Dit is te onduidelijk. Een duidelijker omschrijving van de inhoud van de alternatieven is nodig. In wisselwerking met de beschrijving van de huidige situatie van het hydrosysteem kan daaruit ook een preciezer beeld van de (verschillen in) milieueffecten naar voren komen.

Aanvulling

Op hydrologisch vlak is de gevraagde aanvullende informatie nu grotendeels beschikbaar: wat ontbreekt wordt aan kennislacunes toegeschreven. Dit is niet altijd correct. Ten aanzien van maaiveldhoogten of grondwaterstanden is stellig meer informatie te vinden dan wel door toepassing van een grondwatermodel te genereren. Niettemin worden veel duidelijker dan eerst uitgangspunten geformuleerd over hoe om te gaan met wegen en gebouwen in relatie tot de terreingesteldheid. Voor wegen wordt uitgegaan van zandcunetten met drainage. Voor de bebouwing wordt drainage niet nodig geacht: de gronden met grondwatertrap VI en VII zijn 'uit zichzelf' voldoende droog. Voor de gronden met grondwatertrap V wordt voorgesteld tijdens de aanleg te bekijken of er een beperkte ophoging nodig is om de vereiste drooglegging te realiseren.

Op basis van de geformuleerde uitgangspunten is men vervolgens in staat tot kwantitatieve effectvoorspelling. Deze maakt per alternatief duidelijk wat het resultaat van het neerslagwater is dat op het gebied valt. De vergelijking van de alternatieven op dit aspect wordt daarmee veel inzichtelijker. Duidelijk wordt dat met name in het mma en de aangepaste voorkeursvariant slechts een klein deel van de neerslag via het riool wordt afgevoerd. Het overgrote deel van het water kan infiltreren of naar het oppervlaktewater vloeien. De hydro-

logische impact van het bedrijventerrein lijkt daarmee beperkt te blijven. Of dit zo is wordt echter mede bepaald door het peilverloop in de oppervlaktewateren van het gebied. Bij lage oppervlaktewaterpeilen draineren deze wateren het grondwatersysteem, waardoor de afvoer van grond- en neerslagwater naar het Noord-Willemskanaal toeneemt. Dit kan ook de grondwaterstanden, en dus de grondwatertrappen, in het gebied beïnvloeden. Gelet op het feit dat het MER en de aanvulling refereert aan de huidige grondwatertrappen, is de Commissie ervan uitgegaan dat extra afvoer van grondwater niet de bedoeling is. Zeker is dit echter niet.

Het peilbeheer in de watergangen kan behalve negatieve ook positieve effecten genereren. Hiervan is sprake wanneer de waterpartijen gebruikt worden voor berging, waardoor afvoerpieken in benedenstroomse watergangen kunnen afnemen. Het realiseren van berging vereist mogelijk regelbare stuwen.

- De Commissie adviseert in de verdere planuitwerking onderbouwde keuzen te maken voor het peilbeheer in het projectgebied. Een onderdeel daarvan is het onderzoeken van de mogelijkheid tot het realiseren van berging. De Commissie beveelt aan om een (niet-stationair) grondwatermodel van het studiegebied op te stellen. Dit kan niet alleen worden gebruikt voor de hiervoor genoemde onderbouwing van het peilbeheer, het kan tevens de kennislacune wegnemen omtrent de grondwaterstanden in het gebied. Aldus kan vooraf worden bepaald in welke mate er ophoging of aangepast bouwen noodzakelijk is op de relatief vochtige plekken (Gt V) binnen het projectgebied.

De run-off van de weg wordt, onder verwijzing naar de Leidraad Riolering, naar het riool afgevoerd bij verkeersintensiteiten > 1.000 voertuigen per etmaal. Over de kwaliteit van het run-off water bestaat veel onzekerheid.

- De Commissie beveelt aan om in de gebruiksfase de kwaliteit van het run-off te monitoren en desgewenst maatregelen te nemen; misschien is koppeling aan het riool niet nodig, maar kan worden volstaan met voorzuivering (bijvoorbeeld door helofyten).

2.2.4

Voorkeursalternatief in het MER in relatie tot het uitgewerkte voorstel in het bestemmingsplan

MER

Belangrijk is dat het gekozen alternatief in het bestemmingsplan overeenkomt met een van de alternatieven in het MER anders zijn de milieueffecten onduidelijk en kunnen geen rol spelen bij de besluitvorming. In het huidige bestemmingsplan wordt een alternatief voorgesteld dat niet overeenkomt met de beschreven varianten in het MER. Milieueffecten zijn dus niet te herleiden. Het gaat daarbij o.a. om de volgende verschillen:

- In de voorkeursvariant zijn bedrijfscategorieën 1 tot en met 3 toegestaan. In het bestemmingsplan 1 tot en met 4. In het MER wordt de zone wonen en werken in het groen aangegeven als gebied met alleen cat. 1 en 2 bedrijven toelaatbaar. In het bestemmingsplan wordt overal minstens cat. 1-3 toelaatbaar geacht omdat alleen wordt gerefereerd aan 50 dB(A) waarde op de gevel van de dichtstbijzijnde woningen van Marsdijk en de afstand tot deze woningen > 100 m is.
- De aansluitingen in het MER en het bestemmingsplan komen niet overeen.
- In het MER is sprake van hooggestemde milieudoelen; in het bestemmingsplan is bij de regels hiervan niets terug te vinden.

Aanvulling

In de aanvulling zijn de alternatieven en het bestemmingsplan beter op elkaar afgestemd.

2.2.5**Leemten in kennis****MER**

De Commissie constateert dat alleen het geluidsrapport een verantwoording van “leemten” bevat. Wettelijk bestaat de verplichting het MER te voorzien van een hoofdstuk leemten in kennis.

Aanvulling

In de aanvulling is een hoofdstuk leemten in kennis aangegeven.